

Rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm cho sinh viên qua Google meet

Nguyễn Thị Kim Thìn*

*Khoa Du lịch, Trường ĐH Văn hoá Hà Nội

Received: 13/03/2024; Accepted: 26/03/2024; Published: 15/04/2024

Abstract: Teamwork skills are considered one of the important skills of people in modern society. Therefore, developing this skill from school has become a trend in education in the world as well as in Vietnam. The article mentions the application of information technology in training and improving group work skills for students with Google meet.

Keywords: Teamwork skills; group work with Google meet.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục và rèn luyện kỹ năng sống cho sinh viên nói chung, trong đó có kỹ năng làm việc nhóm là việc làm cần thiết và đang được chú trọng hiện nay tại các đại học. Kỹ năng làm việc nhóm là một trong những kỹ năng quan trọng và cần thiết trong quá trình học tập, làm việc cũng như trong cuộc sống. Kỹ năng này giúp con người có thể hỗ trợ, bổ sung cho nhau, tạo nên sức mạnh, trí tuệ tập thể, giúp vượt qua khó khăn, đem lại chất lượng và hiệu quả cao trong quá trình học tập và làm việc. Ngoài ra kỹ năng làm việc nhóm còn giúp mỗi cá nhân sống hài hòa, tránh xung đột trong mối quan hệ với người khác và với tập thể và thỏa mãn nhu cầu giao tiếp [1].

Bài viết này tập trung nghiên cứu ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức làm việc nhóm cho sinh viên với công cụ Google meet. Mục đích rèn luyện và nâng cao kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin, giải quyết một số khó khăn trong làm việc nhóm phục vụ cho học tập và làm việc sau này.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm kỹ năng làm việc nhóm

Kỹ năng làm việc nhóm là khả năng cá nhân biết chia sẻ trách nhiệm, biết cam kết và cùng làm việc có hiệu quả với những thành viên khác trong nhóm [2].

Khi làm việc nhóm, cần lưu ý một số nguyên tắc sau:

- Nguyên tắc phân công và tổ chức công việc trong nhóm: Đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ trong quản lý và làm việc nhóm; phân công nhiệm vụ rõ ràng, phù hợp nhằm phát huy tối đa năng lực tiềm tàng và vai trò của mỗi cá nhân trong nhóm; xác định rõ trách nhiệm, quyền hạn của các thành viên trong nhóm; phát huy tốt vai trò của trưởng nhóm; đảm bảo công bằng, dân chủ trong phân phối quyền lợi giữa các thành viên trong nhóm; phân công và tổ chức công việc luôn hướng tới mục tiêu của nhóm [4].

- Nguyên tắc giao tiếp ứng xử trong nhóm: Tôn trọng lẫn nhau; biết lắng nghe; tạo sự đồng thuận; chia sẻ trách nhiệm và hợp tác với tinh thần đồng đội...[3].

Để có thể làm việc nhóm hiệu quả, cần vận dụng, phối hợp nhiều kỹ năng sống khác như: kỹ năng tự nhận thức bản thân, giao tiếp, xác định nhiệm vụ, lập kế hoạch, đảm nhận trách nhiệm, lắng nghe tích cực, thể hiện sự cảm thông, ra quyết định, giải quyết mâu thuẫn, kiên định, kiềm chế cảm xúc, thuyết trình, quản lý thời gian, tư duy phê phán...[4].

2.2. Một số nền tảng công nghệ thông tin phục vụ cho làm việc nhóm

Zoom meetings (Zoom): Là ứng dụng làm việc nhóm Online miễn phí. Zoom tạo ra những cuộc họp online với video hoặc âm thanh ở bất cứ đâu miễn là có kết nối Internet. Triển khai phòng họp dễ dàng với chất lượng rõ nét, mặt đối mặt, chia sẻ Video màn hình chất lượng cao và nhắn tin nhanh. Ứng dụng này đã được nhiều người biết đến và sử dụng trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 đang diễn biến phức tạp như hiện nay. Tuy nhiên, Zoom có hạn chế là giới hạn thời gian làm việc chỉ 40 phút (đối với bản miễn phí), mặt khác để chia sẻ tài liệu, thông báo lịch buổi làm việc thì phải dùng các công cụ khác thông báo cho các thành viên trong nhóm [5].

Microsoft Teams: Teams là một ứng dụng dành cho làm việc nhóm trong Office 365. Microsoft Teams tích hợp tất cả chức năng chat, họp nhóm, share màn hình, công cụ văn phòng cơ bản và nâng cao trong hệ sinh thái Office 365. Nói một cách khác, Teams là ứng dụng All-in-one với tính năng ưu tiên hiển thị những nội dung nhóm làm việc đang tương tác gần nhất để người sử dụng luôn cập nhật những hoạt động gần nhất của cả nhóm. Tính năng chat của Teams tích hợp các chức năng của Lync: Tìm kiếm bạn bè để Chat; khả năng tạo Group Chat giống Facebook, cài đặt sự kiện, tạo khảo sát trong nhóm,...Ngoài ra, trong

group chat của Teams, các thành viên có thể tag các thành viên khác trong nhóm để giao việc theo lịch hẹn, theo dõi tiến độ làm việc của thành viên được giao việc. Gần đến deadline, Teams sẽ nhắc nhở deadline cho người được nhận việc. Chia sẻ tài liệu trên Teams cũng trở nên dễ dàng hơn nhờ tích hợp cả One Drive. Microsoft Teams có đầy đủ những tính năng phục vụ tốt cho làm việc nhóm, nhưng các công cụ trong hệ sinh thái Office 365 chưa thực sự phổ biến còn ít người sử dụng. Để khai thác và đưa vào sử dụng những ứng dụng trong hệ sinh thái đòi hỏi SV phải mất nhiều thời gian nghiên cứu [5].

Google Meet: Với định hướng và chính sách hiện tại, hệ sinh thái của Google tạo điều kiện thuận lợi cho giáo dục. Với công cụ Google Classroom giúp giảng viên triển khai nhiệm vụ, theo dõi, quản lý và hỗ trợ hoạt động làm việc nhóm của sinh viên. Google meet giúp sinh viên làm việc nhóm tương tác phối hợp các thành viên trong nhóm và hạn chế tình trạng ỷ lại bạn mình. Google, Google Drive và Gmail giúp tìm kiếm, lưu trữ và chia sẻ tài liệu làm việc cho cả nhóm.

2.3. Rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm cho sinh viên thông qua Google Meet

Kỹ năng làm việc nhóm là những phẩm chất và khả năng cho phép cá nhân làm việc tốt với những người khác trong các cuộc trò chuyện, hay nhiệm vụ nào đó. Mỗi thành viên khi làm việc nhóm cần phải trang bị cho mình những kỹ năng cần thiết để đạt được kết quả tốt nhất. Để phát triển kỹ năng làm ở học phần Tin học cơ bản thông qua ứng dụng công nghệ thông tin (các công cụ trên nền tảng Google), giảng viên và sinh viên cần những công tác chuẩn bị [7].

Về phía GV: Chuẩn bị những nội dung đề sinh viên làm việc nhóm, tài liệu hướng dẫn sử dụng các công cụ trong hệ sinh thái Google phục vụ cho làm việc nhóm.

Về phía SV: Nghiên cứu tài liệu hướng dẫn của giảng viên, hợp nhóm thực hiện nhiệm vụ giảng viên yêu cầu thông qua nền tảng công nghệ thông tin để rèn luyện, phát triển các kỹ năng thông qua hình thức làm việc nhóm.

Các bước tiến hành tổ chức lớp học để rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm cho sinh viên

Bước 1: Lập nhóm: Giảng viên yêu cầu Ban cán sự chia lớp thành nhiều nhóm (mỗi nhóm 5-7 thành viên).

Bước 2: Bầu trưởng nhóm: Chọn ra nhóm trưởng, là người khả năng tổ chức, quản lý nhóm, được thành viên nhóm tin tưởng và tin nhiệm.

Bước 3: Giảng viên chuẩn bị các nội dung và lên kế hoạch cho các nhóm thực hiện.

Bước 4: Giảng viên thông báo, gửi yêu cầu nhiệm

vụ, tài liệu hướng dẫn và thời gian thực hiện cho từng nhóm sau khi kết thúc mỗi chương.

Bước 5: Các nhóm thực hiện và nộp bài theo kế hoạch của giảng viên.

Bước 6: Giảng viên, nhận xét, đánh giá và cho điểm.

2.3.1. Rèn luyện tính tự giác, tích cực trong hoạt động làm việc nhóm

Làm việc một mình hay nhóm cũng cần có trách nhiệm với công việc. Khi làm việc một mình, kết quả không tốt thì chỉ có sinh viên là người chịu trách nhiệm, nhưng làm việc nhóm thì khác. Nếu sinh viên ỷ lại hoặc không hoàn thành nhiệm vụ được giao nghĩa là đang làm ảnh hưởng đến cả tập thể. Nhiệm vụ của giảng viên là cho sinh viên thấy được tầm quan trọng và trách nhiệm của cá nhân trong một tập thể. Từ đó, tạo cho sinh viên có cơ hội rèn luyện tính tự giác, tích cực trong hoạt động làm việc nhóm không ỷ lại bạn “*có trách nhiệm với nhiệm vụ được giao*” bằng các bài tập tổng hợp các kỹ năng đơn lẻ ở học phần Tin học cơ bản kết thúc chương IV, V, VI. Để biết được vai trò từng cá nhân trong nhóm, giảng viên yêu cầu sinh viên ghi lại video khi làm việc nhóm với công cụ Google meet. Mặt khác khi thực hiện xong nhiệm vụ học tập nộp cho giảng viên, phải ghi rõ nhiệm vụ của từng cá nhân trong nhóm. Bằng phương pháp này, giảng viên sẽ biết sự đóng góp của từng cá nhân sinh viên trong quá trình làm việc nhóm. Từ đó, đảm bảo được quá trình đánh giá, nhận xét và cho điểm sinh viên một cách khách quan nhất.

2.3.2. Rèn luyện kỹ năng giao tiếp

Giao tiếp là nền tảng của làm việc nhóm hiệu quả. Cho dù sinh viên đang thực hiện một bài thuyết trình với các bạn cùng lớp hoặc đảm trách một nhiệm vụ nào đó, thì điều quan trọng là nói chuyện cởi mở và trung thực với các thành viên trong nhóm của mình về những kỳ vọng, thời hạn và trách nhiệm. Giao tiếp cởi mở sẽ giúp thúc đẩy niềm tin và tạo nên một môi trường tích cực. Khi có những bất đồng xảy ra, việc thẳng thắn và tôn trọng trong giao tiếp của mình với các thành viên khác trong nhóm sẽ được giải quyết nhanh chóng. Trong quá trình làm việc nhóm, sinh viên sẽ trao đổi những gì mình thực hiện được và khó khăn gặp phải từ đó cả nhóm cùng nhau thảo luận, tương tác và phối hợp hỗ trợ nhau để hoàn thành nhiệm vụ giảng viên yêu cầu. Trong trường hợp có những vấn đề mà cả nhóm không giải quyết được thì phải đặt câu hỏi, nhờ sự hỗ trợ, giúp đỡ của giảng viên thông qua các công cụ của Google Classroom. Thông qua việc trình bày những vấn đề mình nắm được và chưa được, hoạt động tương tác với bạn mình, cùng hỗ trợ nhau và nhờ sự hỗ trợ của giảng viên từ đó giúp

sinh viên dần hình thành và phát triển kỹ năng giao tiếp.

2.3.3. Rèn luyện kỹ năng trợ giúp và tôn trọng lẫn nhau

Trong cùng một nhóm, các thành viên phải biết giúp đỡ lẫn nhau, nếu bạn mình gặp khó khăn hãy sẵn sàng chia sẻ, giúp đỡ bạn. Việc làm này sẽ tạo nên sự gắn kết giữa các thành viên trong nhóm. Bên cạnh đó các thành viên cần tôn trọng lẫn nhau, không nên tự đề cao mình, nghĩ rằng mình giỏi hơn và xem thường các thành viên khác. Việc giúp đỡ và tôn trọng lẫn nhau giữa các thành viên trong nhóm là động lực lớn nhất để cùng làm việc và hướng tới mục đích chung cuối cùng.

2.3.4. Một số lưu ý khi rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm qua Google Meet

- Mỗi nhóm phải có nhóm trưởng và thư ký ghi chép biên bản làm việc nhóm. Mỗi nhóm phải đặt ra các nguyên tắc làm việc chung để cả nhóm làm việc.

- Nhóm trưởng sớm cài đặt lịch làm việc nhóm, nội dung buổi làm việc nhóm gửi link cho các thành viên qua các kênh khác nhau để các thành viên chủ động nội dung cho buổi làm việc. Trước mỗi buổi họp 10 phút hệ thống tự động nhắc nhở các thành viên trong nhóm chuẩn bị làm việc. Các thành viên kiểm tra kết nối tới nhóm của mình đúng giờ là tiến hành hoạt động

làm việc nhóm.

- Mọi thành viên trong nhóm cần phải có một sự tôn trọng lẫn nhau một thành viên trình bày quan điểm, ý kiến. Sử dụng chế độ mute để tránh tạo tiếng ồn khi các thành viên khác đang trình bày.

- Để làm việc nhóm hiệu quả, giảng viên yêu cầu từng cá nhân không ngừng rèn luyện, nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng trình bày, kỹ năng lắng nghe, tạo sự kết nối (lòng tin) giữa các thành viên trong nhóm.

3. Kết luận

Giảng viên trong quá trình tổ chức lớp học có thể đạt được mục tiêu của học phần và có thể rèn được kỹ năng làm việc nhóm cho SV qua việc áp dụng hệ thống học trực tuyến của Google. Sử dụng Google Meet trong giảng dạy góp phần nâng cao ứng dụng CNTT trong dạy học và tạo điều kiện thuận lợi cho sinh viên được rèn luyện kỹ năng sống nói chung và kỹ năng làm việc nhóm nói riêng.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Nguyễn Như Ý (1999), *Đại từ điển Tiếng Việt*, NXB Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
- [2]. Trần Hiệp (1996), *Tâm lý học xã hội - Những vấn đề lý luận*, NXB Khoa học Xã hội, Hà Nội.
- [3]. Nguyễn Thanh Bình (2007), *Giáo trình giáo dục KN sống*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

Nghiên cứu mức độ nhận thức về biến đổi... (tiếp theo trang 291)

Chịu ảnh hưởng từ cộng đồng. Một số nhóm lớn HS tôi cảm thấy chưa ý thức được vấn đề biến đổi khí hậu này, theo tôi nghĩ là do vấn đề này có phần hơi khó vì nó cần hội tụ đủ và đúng yếu tố khoa học và môi trường. Và khi nhóm HS lớn đó nói với mọi người về vấn đề này khó hiểu sẽ gây ra tình thần lười và sẽ bị hiệu ứng đám đông. Và theo dòng chảy hiệu ứng thì phần lớn HS sẽ nhận thức sai và gây ra giải pháp “chết”.

Để giải quyết và sửa đổi những nhận thức sai lệch về biến đổi khí hậu của một số bộ phận HS, cần có các biện pháp giáo dục, chia sẻ và giao dịch thông tin hiệu quả. Giáo dục về biến đổi khí hậu nên được tích cực tích hợp và lồng ghép vào chương trình học tập của HS, và cần tạo ra môi trường học tập khuyến khích sự tò mò và khám phá về vấn đề này. Ngoài ra, việc tăng cường quan hệ giữa giáo viên, HS và gia đình cũng quan trọng, để có thể chia sẻ kiến thức, sửa sai và định hướng đúng đắn về biến đổi khí hậu thay vì một gia đình không ai biết gì về biến đổi khí hậu cả và gây ra định hướng sai.

Tổng kết lại, nhận thức sai lệch về biến đổi khí hậu của một số bộ phận HS hiện nay là một vấn đề cần

được giải quyết. Để thay đổi nhận thức này, cần tăng cường giáo dục và chia sẻ về biến đổi khí hậu nhiều hơn, tạo ra môi trường học tập khuyến khích sự tò mò hay tuyên truyền mở rộng các cuộc thi khuyến khích tìm hiểu và giới thiệu về biến đổi khí hậu để tăng cường học tập, tìm hiểu và khám phá vấn đề này. Bằng cách này, chúng ta có thể xây dựng một thế hệ HS có nhận thức đúng về biến đổi khí hậu, và đóng góp tích cực vào việc giải quyết vấn đề này trong tương lai và cả hiện tại. Không chỉ cần để HS hướng tới nhận thức đúng, bản thân tôi muốn rằng các bạn HS khác cũng có thể tạo ra các dự án tương tự như vậy để có thể tăng cường truyền đạt thông tin đến nhiều HS, giáo viên và phụ huynh HS.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Thọ Nhân (2019) – *Biến đổi khí hậu và năng lượng* – Nhà xuất bản Tri thức.
2. Phạm Ngọc Đăng chủ biên (2020) - *Môi trường và phát triển trong bối cảnh biến đổi khí hậu* – Nhà xuất bản chính trị quốc gia sự thật.
3. Bill Gate (2021) - *Thảm họa khí hậu: Chúng ta đã có gì và chúng ta phải làm gì để ứng phó?* – Nhà xuất bản Hà Nội.